

ความสามารถในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ
การบริหารงานวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง
Managerial Accounting Information Capability in Increasing Community
Enterprise Efficiency in Muang Lampang District, Lampang Province.

นิรชา จันท์เรือน¹, ปิยพร อุสาธรรม², พัชรภรณ์ เปียงปັນ³
ณัฐยา สักเส็ด⁴, ปัญจพร ศรีचनाพันธ์^{5*}
Niracha Junruan¹, Piyaporn Usatham², Patcharaporn Peangpan³
Nattaya Saksat⁴, Punchaporn Srichanapun^{5*}

¹บริษัท อิมเมอร์รี่ส์ เซรามิกส์ (ประเทศไทย)
เลขที่ 228 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 10400
Imerys Ceramics (Thailand) Ltd.
228 Vibhavadi Rangsit Road, Din Daeng, Din Daeng, Bangkok, 10400

²บริษัท วี แอนด์ พี เฟรชฟู้ดส์ จำกัด
เลขที่ 39 หมู่ 2 ตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ 50140
V&P Freshfoods Co., Ltd.
39 Moo 2 Chomphu Sub-district, Saraphi District, Chiang Mai Province 50140

³สำนักงานบัญชีศุภราคอนซัลแตนท์
เลขที่ 82/6 หมู่ 6 ตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 50000
Supara Consultant Limited Company
82/6 Moo 6 Faham Sub-district, Mueang District, Chiang Mai Province 50000

^{4,5}มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ลำปาง
เลขที่ 200 หมู่ 17 ตำบลพิชัย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง 52000
Rajamangala University of Technology Lanna, Lampang
200 Moo 17, Pichai Sub-district, Mueang District, Lampang Province 52000

*ผู้เขียนหลัก (ดร. ประจักษ์สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ลำปาง)
อีเมล: punjaporn@rmutl.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความสามารถในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการบริหาร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานวิสาหกิจชุมชน ในอำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง โดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิสาหกิจชุมชน ในอำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง จำนวน 128 แห่ง และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการศึกษา พบว่าคณะกรรมการวิสาหกิจชุมชนมีความสามารถในการนำข้อมูลทางการบัญชีบริหารไปใช้ พบว่า ด้านการควบคุม ด้านการตัดสินใจ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการทำงานอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านการวางแผน เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการทำงานอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ของการบริหารองค์กรเพิ่มขึ้น สำหรับด้านการสั่งการ เป็นตัวแปรที่ไม่มีอิทธิพล ต่อประสิทธิภาพการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ

ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร ประสิทธิภาพการบริหารองค์กร วิสาหกิจชุมชน

Abstract

The purpose of this research was to study managerial accounting information capability for increasing community enterprise efficiency in Muang Lampang District, Lampang Province. The data was collected from 128 community enterprises Muang Lampang District, Lampang Province. The statistic method analyzed were used the correlation and multiple regression. The result of this study found that community enterprise boardin Muang Lampang District, Lampang Province was capability to increasing managerial efficiency by using managerial accounting information in planning, controlling and decision making the level of statistic signification were 0.01 and using managerial accounting information in planning, level of statistic signification were 0.05, but the managerial accounting information was not capability to increasing for directing management efficiency function.

Keywords

Managerial Accounting Information, Efficiency, Community Enterprise

บทนำ

วิสาหกิจชุมชนในประเทศไทย เกิดขึ้นจากการนำเอาแนวทางเศรษฐกิจชุมชนหรือแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้เป็นระบบ โดยการจัดเป็นกลุ่มกิจกรรมของชุมชนจากการเรียนรู้ จากการ

จัดการระบบการผลิตและบริโภคที่มีอยู่ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นวิสาหกิจชุมชนจึงมีความสำคัญในการสร้างฐานความมั่นคงให้กับประเทศ โดยกระตุ้นเศรษฐกิจระดับรากหญ้าให้เข้มแข็งและกระจายโอกาสให้ประชาชนส่วนใหญ่สามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น (Tanaiisri, 2012) อีกทั้งรัฐบาลมีนโยบายอย่างชัดเจนในการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนโดยการตั้งศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาอุตสาหกรรมวิสาหกิจชุมชนในแต่ละภูมิภาค ให้มีความสามารถในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการ การผลิต พัฒนาผลิตภัณฑ์ ตลอดจนพัฒนาการตลาดต่างๆ อย่างสร้างสรรค์ (Department of Industrial Promotion, 2009)

ปัจจุบันกลุ่มวิสาหกิจชุมชนใน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน มีจำนวน 13,674 แห่ง ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มที่มีความเข้มแข็ง ร้อยละ 30 กลุ่มที่อยู่ในระดับพึ่งพาตนเองได้ ร้อยละ 40 และกลุ่มที่ยังต้องได้รับการพัฒนาอีกร้อยละ 30 (Boonnak, 2015) จังหวัดลำปางเป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่อยู่ในภาคเหนือ ซึ่งมีวิสาหกิจชุมชนจำนวน 1,693 แห่ง (Community Enterprise Promotion Division, 2016) ได้รับการจดทะเบียนแล้วทั้งสิ้น 612 แห่ง (Office of the Secretary of Community Enterprise Promotion Commission, 2016) เป็นวิสาหกิจชุมชนที่มุ่งเน้นกิจกรรมที่เกิดจากฐานทรัพยากรภูมิปัญญาในชุมชน การผลิตขั้นพื้นฐานให้พอเพียงกับความต้องการของชุมชน โดยการนำเอาวัตถุดิบในท้องถิ่นมาแปรรูป เพื่อให้ผลผลิตมีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น สร้างจุดเด่นให้แก่ผลิตภัณฑ์ของแต่ละชุมชน สร้างทุน สร้างรายได้ ลดรายจ่าย มีความสามารถในการจัดการหนี้สินได้ ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลที่ให้ผู้ประกอบการพึ่งตนเองได้ รู้จักใช้ภูมิปัญญาของตนเองให้เป็นประโยชน์ และยังสามารถขยายการผลิตในรูปแบบของวิสาหกิจชุมชน เพื่อการค้ามากขึ้น เช่น การแปรรูปอาหาร ผลิตภัณฑ์จากผ้าทอ การผลิตเครื่องดื่ม เพอร์นิเจอร์ การแกะสลักไม้ ตลอดจนการทำผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร พร้อมทั้งพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้สินค้าได้การรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นในสินค้าแก่ผู้บริโภค (Lampang Provincial Agricultural Extension Office, 2005) การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนใช้หลักการคิดเอง ตัดสินใจเอง ลงมือทำเอง บริหารจัดการด้วยตนเอง ฝ่ายราชการเป็นเพียงผู้ประสาน สนับสนุน ส่งเสริมและแนะนำตลอดจนให้การศึกษอบรมให้ความรู้แก่ชุมชน การดำเนินงานเบื้องต้นชุมชนจะกำหนดทิศทางแผนงาน โครงการ ตลอดจนรูปแบบและวิธีการดำเนินการ ดังนั้นวิสาหกิจชุมชน ควรมีการนำข้อมูลอย่างเพียงพอและถูกต้องเพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์การ ข้อมูลจึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อการบริหารงาน เพื่อให้เป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจในการจัดทำแผนงาน กำหนดนโยบายแก้ไขปัญหาคือข้อมูลทางการบัญชีบริหารถือเป็นส่วนสำคัญ เพราะเป็นข้อมูลที่เกิดจากการกำหนด รวบรวม วัดค่า และวิเคราะห์เพื่อนำมาช่วยในการบริหารควบคุมการดำเนินงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้ทรัพยากรเพื่อการดำเนินงาน (Waenkaeo, 2014, 182 - 196) ซึ่งเป็นตามทฤษฎีฐานทรัพยากร กล่าวว่าองค์กรควรให้ความสำคัญกับทรัพยากรภายในองค์กร อย่างเช่น ความรู้ ความสามารถ ทักษะการทำงาน รวมถึงข้อมูลทางการบัญชี เพราะเป็นสิ่งขับเคลื่อนให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันได้ (Ditkaew, 2015, 47 - 66 ; Barney, 1991, 99 - 120)

จากความสำคัญของการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนข้างต้นคณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสามารถในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารที่มีต่อการบริหารองค์กรของวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง เพื่อนำข้อมูลทางการบัญชีบริหารมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารองค์กรของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดต่างๆ

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความสามารถในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารองค์กรของวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง

ทบทวนวรรณกรรม

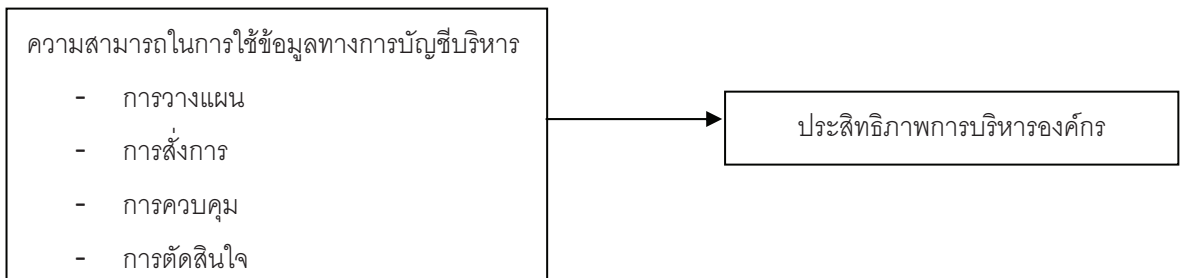
1. **ทฤษฎี Resource Based View of the Firm (RBV)** ทฤษฎี RBV เป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญกับทรัพยากรภายในองค์กร ซึ่งทรัพยากร หมายถึง สิทธิทรัพย์ ความสามารถ กระบวนการทำงานภายในองค์กร คุณสมบัติของธุรกิจ ข้อมูลสารสนเทศ และความรู้ ทฤษฎีนี้แสดงถึงความสามารถและทรัพยากรภายในองค์กรที่เป็นสิ่งขับเคลื่อนให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขัน สิ่งสำคัญของทฤษฎี RBV คือต้องมีลักษณะเฉพาะมีความเป็นหนึ่งเดียว สิทธิทรัพย์มีคุณค่าในตัวเอง และยากต่อการลอกเลียนแบบ (Barney, 1991, 99 - 120) ดังนั้น ความสำคัญของทรัพยากรที่มีอยู่ภายในองค์กรมีทั้งทรัพยากรที่มีตัวตนจับต้องได้และความสามารถของบุคคลในองค์กรถือเป็นทรัพยากรที่จับต้องไม่ได้ (Ditkaew, 2015, 47 - 66)

จากทฤษฎีดังกล่าวสามารถนำมาอธิบายความสามารถของบุคลากรภายในองค์กรเกี่ยวกับความสามารถของคณะกรรมการวิสาหกิจชุมชนในการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานของวิสาหกิจชุมชนนำไปสู่ความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

2. **การใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร (Management Accounting Information Implementation)** เป็นการบัญชีที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ฝ่ายบริหารสามารถนำข้อมูลทางการบัญชีไปใช้ในกระบวนการบริหารองค์กรอันได้แก่การวางแผน การสั่งการ การควบคุมและการตัดสินใจ สำหรับการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ตลอดจนใช้ในการจัดสรรทรัพยากรขององค์กรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ข้อมูลที่ผู้นำองค์กรเลือกมาใช้จะมีความหลากหลายขึ้นอยู่กับเหตุการณ์และปัญหาที่เกิดขึ้น ดังนั้น รูปแบบของข้อมูลหรือรายงานที่นำเสนอจะมีลักษณะและเนื้อหาที่แตกต่างกันออกไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการนำไปใช้โดยไม่ได้เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวให้กับบุคคลทั่วไป ข้อมูลที่ผู้นำองค์กรเลือกมาใช้จะมีความหลากหลายขึ้นกับเหตุการณ์และปัญหาที่เกิดขึ้น (Pavasuttinon & Kongsawat, 2001, 125 - 129) จากการศึกษาของ Suriyasarn (2016, 127 - 140) ผู้บริหารมีนำข้อมูลทางการบัญชีไปใช้เพื่อ (1) การวางแผนเป็นการใช้ความรู้ความสามารถในการกำหนดแนวทางในการดำเนินกิจกรรมและการใช้ทรัพยากรในอนาคต (2) การสั่งการเป็นการใช้ความสามารถในนำข้อมูลทางการบัญชีไปใช้ดำเนินการในหน่วยงานต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ถูกต้องและทันต่อเวลา (3) การควบคุมเป็นการใช้ความรู้ความสามารถในการควบคุมกระบวนการทำงานให้เป็นไปตามแผน และ (4) การตัดสินใจเป็นการใช้ความรู้

ความสามารถของผู้บริหารมีการนำข้อมูลทางการบัญชีมาใช้ในการวิเคราะห์ทางเลือกและการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาทั้งระยะสั้นและระยะยาวที่ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารองค์กร ซึ่งประสิทธิภาพการบริหารองค์กร เป็นการดำเนินงานภายในองค์กรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายโดยใช้ความรู้ทางด้านการบริหารไปสู่การบริหารงานที่ดี การปฏิบัติงานที่ถูกต้องและทันต่อเวลา การบริหารทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ และการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด (Phookinghin, Robkob & Nachailit, 2014, 76 – 86 ; Khongmaitree, Wittayapoom & Pailin ; 2015, 117 – 127 ; Mawichai, Chaveerug & Konthong, 2015, 67 - 80) โดยการบริหารงานที่เป็นการร่วมกันดำเนินงานระหว่างบุคลากรในองค์กร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน ด้านการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและทันต่อเวลาเป็นการดำเนินงานที่ตั้งใจอาศัยความรู้ ความสามารถ ทักษะให้เกิดผลการดำเนินงานที่ถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์นำไปสู่การตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมและทันท่วงที ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ เป็นการใช้ทรัพยากรบุคคลอันทรงค่าขององค์กรให้ปฏิบัติงานได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กรและการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพเป็นไปตามข้อกำหนดที่ต้องการ และการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดเป็นการนำเอาทรัพยากร เช่น เครื่องจักร อุปกรณ์ ระยะเวลา มาให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่า

จากการทบทวนวรรณกรรมในอดีต Sengpanich (2015, 101 – 113) กล่าวว่า การดำเนินงานจะเกิดความสำเร็จขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถการใช้ประโยชน์จากข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลทางการบัญชีในด้านการวางแผนและควบคุมส่งผลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารในการบริหารองค์กรให้เกิดความสำเร็จ (Waenkaeo, 2014, 182 – 196) รวมทั้งสามารถนำข้อมูลทางการบัญชีมาช่วยกำหนดแนวทางในการแก้ไขการดำเนินงานของกิจการ และช่วยจัดสรรทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารยังเป็นเครื่องมือช่วยในการวางแผน ควบคุม และตัดสินใจ อันนำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจมากกว่ากิจการที่ไม่ได้ใช้ข้อมูล (Thipwiwatpotjana, Kanjanapan, Langkhunsaen, Thitiyapramote & Artitkwin, 2012, 1 – 11 ; Sengpanich, 2015, 101 – 113) ในขณะที่ผลการศึกษา Suriyasarn (2016, 127 - 140) พบว่า องค์กรในปัจจุบันมุ่งเน้นการร่วมกันและแบ่งปันความรู้ความสามารถในการทำงานภายในองค์กรไม่ได้มุ่งเน้นเรื่อง การสั่งการ/อำนาจการตามคำสั่ง หรืออาจเกิดจากการที่ผู้นำหรือผู้บริหารมีการสั่งงานไม่ชัดเจน ไม่มีการยืดหยุ่นในการทำงานส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานภายในองค์กร (khumsawad & Sirisukha, 2015, 565 – 581) จากการทบทวนวรรณกรรม จึงนำมาสู่กรอบแนวคิดงานวิจัย

ภาพที่ 1: กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากกรอบแนวคิด นำมาซึ่งสมมติฐานงานวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ความสามารถในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารด้านการวางแผนส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารองค์กร (H1)

สมมติฐานที่ 2 ความสามารถในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารด้านการสั่งการส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารองค์กร (H2)

สมมติฐานที่ 3 ความสามารถในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารด้านการควบคุมส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารองค์กร (H3)

สมมติฐานที่ 4 ความสามารถในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารด้านการตัดสินใจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารองค์กร (H4)

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นกระบวนการทำวิจัยที่นำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ โดยมีระเบียบวิธีวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากร

ประชากรใช้ในการศึกษา คือ วิชาสหกิจชุมชน อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง จำนวน 130 แห่ง (Community Enterprise Promotion Division, 2016) เก็บข้อมูลได้ทั้งสิ้น 128 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 98.46 ของประชากรทั้งหมด สำหรับส่วนที่ไม่สามารถเก็บข้อมูลได้เนื่องจากวิชาสหกิจชุมชนได้ปิดกิจการและหยุดดำเนินงานแล้ว

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามเรื่อง ความสามารถในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารองค์กรของวิชาสหกิจชุมชน ในอำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง ประกอบด้วย 5 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิชาสหกิจชุมชนประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่งงานในปัจจุบัน ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของวิชาสหกิจชุมชน ประกอบด้วยประเภทสินค้าหรือบริการหลักของวิชาสหกิจชุมชน ระยะเวลาในการดำเนินงานของวิชาสหกิจชุมชน และจำนวนพนักงานของวิชาสหกิจชุมชน ตอนที่ 3 การใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร ประกอบด้วย การใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารด้านการวางแผนด้านการสั่งการ ด้านการควบคุม และด้านการตัดสินใจ ตอนที่ 4 ประสิทธิภาพของการบริหารองค์กร ประกอบด้วย ประสิทธิภาพของการบริหารองค์กรด้านการบริหารงานที่ดี ด้านการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดด้านการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและทันเวลาและด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ และตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมได้

3. **การวิเคราะห์ข้อมูล** เมื่อได้ข้อมูลจากแบบสอบถามจึงนำมาทำการทดสอบค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach มีค่าอยู่ระหว่าง 0.820 – 0.942 สอดคล้องกับ Nunally & Berstein (1994, 264 - 265) กล่าวว่าถ้าผลการทดสอบมีค่าความเชื่อมั่นมากกว่า 0.7 แสดงให้เห็นว่าเครื่องมือมีความน่าเชื่อถือเพียงพอที่จะใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป หลังจากนั้นนำมาวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อพยากรณ์ตัวแปรความเป็นไปได้ เมื่อนำข้อมูลทางการบัญชีบริหารมาใช้จะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารองค์กรอย่างไร

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม จึงนำมาประมวลผลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน และสถิติเชิงอนุมานเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ข้อมูลทางบัญชีกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิสาหกิจชุมชน

ผลการวิจัย

จากการศึกษาความสามารถในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารที่มีต่อประสิทธิภาพของการบริหารองค์กรของวิสาหกิจชุมชน ในอำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง พบผลการศึกษาดังนี้

1. **ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม** ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 128 คน พบว่า เป็นประชาชนกลุ่มจำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 79.7 มีการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้นและเทียบเท่ามัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 47.7 มีประสบการณ์ในการทำงาน 6 - 10 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 45.3 เป็นเพศหญิงมีจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 51.6 เพศชาย 62 คน คิดเป็นร้อยละ 49.4 และมีอายุมากกว่า 45 ปี จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 57.0

2. **ข้อมูลของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน** เป็นกลุ่มที่มีสมาชิกในกลุ่มน้อยกว่า 10 คน มีจำนวน 77 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 60.2 เป็นวิสาหกิจชุมชนปลูกผักปลอดสารพิษ เลี้ยงโคเนื้อ โคนม เลี้ยงปลา และขยายเมล็ดพันธุ์ข้าว ฯลฯ จำนวน 67 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 52.3 มีระยะเวลาในการดำเนินส่วนใหญ่่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 74 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 57.8

3. **ผลการศึกษาความสามารถในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารองค์กรของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในอำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง** พบว่าการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการสั่งการ ด้านการควบคุม และด้านการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.75 การใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารด้านการสั่งการอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 การใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารด้านการควบคุม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 การใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารด้านการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 และด้านประสิทธิภาพของการบริหารองค์กรอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1

แสดงความสามารถในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารงาน
วิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง

ตัวแปร	ระดับการใช้ข้อมูล		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
การใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารด้านการวางแผน	3.75	0.778	มาก
การใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารด้านการสั่งการ	3.76	0.756	มาก
การใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารด้านการควบคุม	3.75	0.739	มาก
การใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารด้านการตัดสินใจ	3.71	0.764	มาก
ประสิทธิภาพของการบริหารงาน	3.71	0.764	มาก

4. ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารเพื่อเพิ่ม
ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง พบว่า
ความสามารถในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารทุกด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01
กับประสิทธิภาพการปกครององค์กรดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2

แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของ
การบริหารงานวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง

ความสามารถในการใช้ข้อมูล ทางการบัญชีบริหาร	ประสิทธิภาพของการปกครององค์กร			
	R	Sig.	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
1. ด้านการวางแผน	.694	.000**	ปานกลาง	เดียวกัน
2. ด้านการสั่งการ	.644	.000**	ปานกลาง	เดียวกัน
3. ด้านการควบคุม	.733	.000**	มาก	เดียวกัน
4. ด้านการตัดสินใจ	.727	.000**	มาก	เดียวกัน
รวม	.798	.000**	มาก	เดียวกัน

**ระดับนัยสำคัญที่ 0.01

5. การทดสอบความสามารถในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารงานวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง พบว่า ความสามารถในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของวิสาหกิจชุมชนในทุกด้านร่วมกันอธิบายประสิทธิภาพของการบริหารองค์กรของวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยค่าสหสัมพันธ์พหุ (R) มีค่าเท่ากับ .808 และค่าสัมประสิทธิ์การกำหนด (R²) มีค่าเท่ากับ .652 ซึ่งแสดงว่าการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของวิสาหกิจชุมชนสามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิภาพของการบริหารองค์กรที่มีต่อวิสาหกิจชุมชนได้ร้อยละ 80.80 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า ด้านการควบคุม ด้านการตัดสินใจ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านการวางแผนเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยอมรับสมมติฐานที่ 1, 3 และ 4 และด้านการสั่งการเป็นตัวแปรที่ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการทำงาน ปฏิเสธสมมติฐานที่ 2 ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3

แสดงผลการวิเคราะห์ความสามารถในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารงานวิสาหกิจชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

ความสามารถในการใช้ข้อมูล ทางการบัญชีบริหาร	ประสิทธิภาพการบริหารองค์กร			
	B	Std. Error	T-test	Sig.
ค่าคงที่	1.143	.188	6.071	.000
ด้านการวางแผน	.181	.068	2.660*	.009
ด้านการสั่งการ	.045	.071	.642	.522
ด้านการควบคุม	.271	.073	3.693**	.000
ด้านการตัดสินใจ	.256	.067	3.789**	.000
R = .808 , R ² = .652 , F = 58.595, Sig .000				

*ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

**ระดับนัยสำคัญ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยนี้พบว่า ด้านการควบคุม ด้านการตัดสินใจ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารองค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านการวางแผนเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารองค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับด้านการเป็นตัวแปรที่ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารองค์กร เป็นไปตามการศึกษาของ Waenkaeo (2014, 182 – 196) พบว่า การใช้ข้อมูลทางการบัญชีในด้านการวางแผนและควบคุมส่งผลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจ ของผู้บริหารในการบริหารองค์กรให้เกิดความสำเร็จ รวมทั้งการใช้ข้อมูลข้อมูลทางการบัญชีในการตัดสินใจ ทำให้ผู้บริหารสามารถนำมาพัฒนาการดำเนินงานและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมการทำงานขององค์กร (Atirajirachai, 2016, 105-120) ส่วนด้านการสั่งการ ไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารองค์กร อาจเกิดจากการที่ผู้นำหรือผู้บริหารมีการสั่งงานไม่ชัดเจน ไม่มีการยืดหยุ่นในการทำงานส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานภายในองค์กร (Khumsawad & Sirisukha, 2015, 565 - 581) ในทางกลับกันความสามารถในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการอำนวยความสะดวก ไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารองค์กร สอดคล้องกับการศึกษาของ Suriyasarn (2016, 127 - 140) พบว่าองค์กรในปัจจุบันมุ่งเน้นการร่วมกันและแบ่งปันความรู้ความสามารถการทำงานภายในองค์กร ไม่ได้มุ่งเน้นการเรื่องการสั่งการ/อำนวยความสะดวกตามคำสั่ง อาจเป็นไปได้ว่า กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีการจัดทำกระบวนการการทำงานที่ชัดเจน สมาชิกในกลุ่มจึงใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี RBV ที่ว่า บุคคลภายในองค์กรจะใช้ความรู้ความสามารถในด้านการบริหารองค์กร ด้านการวางแผน การควบคุมและการตัดสินใจเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารและสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน

สรุป

การศึกษาความสามารถในการใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารองค์กรของวิสาหกิจชุมชน ในอำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุมากกว่า 45 ปี การศึกษาระดับต่ำกว่าหรือเทียบเท่ามัธยมศึกษาตอนต้น มีประสบการณ์การทำงาน 6 – 10 ปี โดยดำรงตำแหน่งประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่ปลูกผักปลอดสารพิษ เลี้ยงโคเนื้อ ไก่ชน เลี้ยงปลา ขยายเมล็ดพันธุ์ข้าว ฯลฯ มีการดำเนินงานภายในกลุ่มน้อยกว่า 10 ปี และมีสมาชิกช่วยในการบริหารจัดการดำเนินงานกลุ่มน้อยกว่า 10 คน จากการศึกษาความสามารถในการใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารองค์กรของวิสาหกิจชุมชน ในอำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง พบว่าความสามารถในการใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารด้านการควบคุม ด้านการตัดสินใจ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารองค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านการวางแผน เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารองค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับด้านการสั่งการเป็นตัวแปรที่ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารองค์กร ดังนั้นการสรุปผลที่ได้จากการศึกษาจะเห็นว่าวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง สามารถนำข้อมูลทางการบัญชีบริหาร

มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารองค์กร และวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดต่างๆ สามารถนำไปเป็นข้อมูลทางการบัญชีบริหารมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารองค์กรด้วย

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจาก เป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนขนาดเล็ก ที่มีสมาชิกในกลุ่มน้อยกว่า 10 คน อาชีพของกลุ่มแบ่งเป็นกลุ่มเลี้ยงโคเนื้อ กลุ่มเลี้ยงโคนม ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาอันจึงสามารถขายผลผลิตได้ และกลุ่มที่ 2 สามารถขายผลผลิตได้เร็วคือ วิสาหกิจชุมชนปลูกผักปลอดสารพิษ กลุ่มเลี้ยงปลา และกลุ่มขยายเมล็ดพันธุ์ข้าว และพบว่า สมาชิกผู้บริหารมีการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้นและเทียบเท่ามัธยมศึกษาตอนต้นจำนวนสูงถึง 61 คน คิดเป็นร้อยละ 47.7 ดังนั้นในการนำไปใช้ประโยชน์ควรดำเนินการ ดังนี้

1. ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนส่งเสริม
2. ควรมีจัดการให้ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อให้วิสาหกิจชุมชนสามารถนำข้อมูลทางการบัญชีไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน
3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาด้านการบริหารองค์กรด้านอื่นๆ เช่น ด้านการวางแผนด้านการผลิต ด้านการตลาด เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และควรศึกษาความสามารถในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีกับกิจการประเภทอื่น เช่น กิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

References

- Atirajirachai, N. (2016). Factors affecting the demand for using accounting information for decision making on marketing activity of small and medium enterprises in Samutprakan Province. *Journal of Business Administration, The Association of Private Higher Education Institutions of Thailand*. 5(1), 105 – 120. [in Thai]
- Barney, J. B. (1991). Firm resources and sustainable competitive advantage. *Journal of Management*. 17, 99-120.
- Boonnak, C. (2015). *Source and importance of community enterprises in Northern Thailand*. Retrieved February, 3, 2016, from <http://breakingnews.nationtv.tv/home/read.php?newsid=760311>. [in Thai]
- Community Enterprise Promotion Division. (2016). *Source and importance of community enterprises in Northern Thailand*. Retrieved February, 5, 2016, from <http://smce.doae.go.th/smce1/index.php?result=5>. [in Thai]
- Department of Industrial Promotion. (2009). *Source and importance of community enterprises in the region*. Retrieved February, 3, 2016, from <http://www.sceb.doae.go.th/Ssceb2.htm>. [in Thai]
- Ditkaew, K. (2015). Managerial accounting quality, management innovation, productivity and competitive advantage of rice mill businesses in North Region, Thailand. *Journal of Modern Management Science*. 8(1), 47 – 66. [in Thai]

- Pavasuttinon, K. & Kongsawat, S. (2001). The important role of managerial accounting as a tool for leaders of modern organizations. **Executive Journal**. 31(3), 125 – 129. [in Thai]
- Khongmaitree, N. ; Wittayapoom, K. & Ninniyom, P. (2015). The relationship between accounting responsibility and job efficiency of accountants in local government organization. Kalasin Province. **Journal of Accountancy and Management**. 7(1), 117 – 127. [in Thai]
- Khumsawad, W. & Sirisukha, S. (2015). Factors affecting the fiscal management efficiency of Subdistrict Administration Organization in Phetchaburi Province. **Veridian E-Journal, Silpakorn University**. 8(1), 565 – 581. [in Thai]
- Lampang Provincial Agricultural Extension Office. (2005). **Source and importance of community enterprises in Lampang Province**. Retrieved February, 5, 2016, from <http://www.lampang.doe.go.th>. [in Thai]
- Mawichai, K. ; Chaveerug, A & Konthong, K. (2015). Effects of stress management efficiency on working quality of accounting department of Thai listed companies. **Journal of Accountancy and Management**. 7(2), 68 – 80. [in Thai]
- Nunnally, J. C. & Bernstein, I. H. (1994). **Psychometric Theory**. New York: McGraw-Hill.
- Office of the Secretary of Community Enterprise Promotion Commission. (2016). **Community enterprise**. Retrieved February, 5, 2016, from <http://www.sceb.doe.go.th/Ssceb2.htm>. [in Thai]
- Phookinghin, L. ; Robkob, A. & Nachailit, I. (2014). Effects of integrated internal control planning on operational efficiency of the electronic commerce businesses in Thailand. **Journal of Accountancy and Management**. 6(3), 76 – 86. [in Thai]
- Sengpanich, U. (2015). Accounting and the utilization of accounting information for management of small and medium enterprises in Northern Thailand. **Journal of Modern Management Science**. 8(2), 101 – 113. [in Thai]
- Suriyasarn, T. (2016). Effects of managerial accounting information implementation on operational success of the hotel businesses in Thailand. **Journal of Accountancy and Management**. 8(2), 127 – 140. [in Thai]
- Tanaisri, A. (2012). **Source and importance of community enterprises in Thailand**. Retrieved 26 January, 2016, from <http://ophbgo.blogspot.com/2012/09/blog-post.html>. [in Thai]
- Thipwivatpotjana, S. ; Kanjanapan, P.; Langkhunsaen, S. ; Thitiyapramote, N. & Artitkawin, A. (2012). Successful managerial accounting practices and organizational performance of ceramics SMEs in Lampang Province. **Lampang Rajabhat University Journal**. 1(1), 1 – 11. [in Thai]
- Waenkaeo, K. (2014). Accounting information implementation for enhance firm success of SMEs manufacturing firm in Sisaket Province. **Sisaket Rajabhat University Journal**. 8(2), 182-196. [in Thai]